

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตตสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ศราวุธ ศรีทัตยศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตตสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 และเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตตสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตตสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากจำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม เรื่องประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตตสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 6 ด้าน ด้านประสิทธิผลในการวางแผนงานวิชาการ ด้านประสิทธิผลในการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอน ด้านประสิทธิผลในการนิเทศการศึกษา ด้านประสิทธิผลในการวัดและประเมินผล และประสิทธิผลในการวิจัยและพัฒนา ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .977 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{C}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

บทนำ

ในสภาพของสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมไทยเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัย เข้ามามีบทบาทพร้อมกับวัฒนธรรมของชาติต้นตอ ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้งด้านทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ แม้ว่าการสร้างประเทศที่ผ่านมาจะสร้างความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ แต่ก็ไม่ได้สร้างโอกาสและความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่มากนัก กลับเป็นการสร้างช่องว่างทางสังคมระหว่างคนจนกับคนรวย ด้านรายได้ เกิดช่องว่างทางการศึกษาระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท รวมถึงทรัพยากรอื่น ๆ ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 24-25) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมเมืองและชนบท ส่งผลต่อสัมพันธภาพของครอบครัว เกิดความแตกแยก เป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นสู่รุ่นน้อยลงเพราะขาดความสัมพันธ์ใกล้ชิด นอกจากนี้ยังมีการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมืองใหญ่ เกิดปัญหาสังคม เรื่องยาเสพติด อาชญากรรมต่าง ๆ มีการรับวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยสื่อมีการนำเสนอที่ไม่สร้างสรรค์เท่าที่ควร ทำให้เป็นปัญหาทับซ้อนโยงโยกัน ไปมาซึ่งส่วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, หน้า 7) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะเกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย แต่สิ่งสำคัญที่ทำให้สังคมไทยดำรงอยู่ได้อย่างสงบสุข คือเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 49 กำหนดบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ และมาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 3) สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจสติปัญญาความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่วนในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 23 บัญญัติว่าการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา การศึกษาจึงนับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (กรมวิชาการ กองวิจัยทางการศึกษา, 2542, หน้า 11)

จากที่กล่าวอ้างมาข้างต้นทั้งหมดล้วนเป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจำเป็นต้องบริหารจัดการสถานศึกษาจะต้องรับรู้รับทราบและนำส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของตนไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการดำเนินงานการบริหารวิชาการภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบ เพราะสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่รับนโยบายมาปฏิบัติในการเปลี่ยนแปลงทั้ง โครงสร้างและระบบการบริหารในครั้งนี้อย่างตรง เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนรับรู้ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนได้ดีที่สุด สถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทจึงมีภารกิจหลักที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ตามระดับและประเภทของการจัดการศึกษานั้น คุณภาพที่คาดหวัง หมายถึง คุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ทักษะความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิตและคุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งคาดหวังโดยการกำหนดในหลักสูตรที่คาดหวัง โดยชุมชนและสังคม คาดหวังโดยสถานศึกษาและคาดหวังจากตัวผู้เรียนเองอีกด้วย ซึ่งตามหลักการบริหารสถานศึกษาถือว่างานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาทุกระดับ การที่จะจัดว่าสถานศึกษาใดมีมาตรฐานก็มักจะยกเอาผลงานทางวิชาการมาเป็นเกณฑ์ที่สำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารเองว่ามีความเข้มแข็งมากน้อยนั่นเอง

โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษต)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เป็น โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ก่อตั้ง เมื่อ พ.ศ. 2520 เบื้องต้นนั้นเป็นโรงเรียนที่ยังขาดการพัฒนา โรงเรียนให้ได้มาตรฐานในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะด้านวิชาการแก่นักเรียน อย่างไรก็ตาม ช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา โรงเรียนดังกล่าวกลับได้รับการพัฒนาขึ้นในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการ โดยมีภาพแห่งความสำเร็จ คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และชุมชนที่ สรุปลงได้ว่า เป็น โรงเรียนชั้นดีมีคุณภาพ มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ มีเอกลักษณ์อันโดดเด่นเป็นต้นแบบของการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง ซึ่งเกิดจากการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา สนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง และสังคม การบริหารโรงเรียนที่จะให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ในการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักเนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานใหญ่ที่สุดของระบบงานในสถานศึกษาเป็นงานที่ช่วยให้แก่นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุกๆ ด้านเพราะงานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญาความนึกคิดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ มีความสุข ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติที่กำหนดไว้ (มยุรี สมใจ, 2551) งานวิชาการเป็นงานที่จะต้องทำตั้งแต่ต้นจนจบในปีการศึกษา เป็นงานที่ยุ่ยากซับซ้อนต้องอาศัยความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีจากหลายฝ่าย ทั้งจากที่บ้าน และ โรงเรียน เช่น ผู้ปกครองนักเรียน และครู ซึ่งทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน และให้ความรู้โดยผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขปรับปรุง ส่งเสริม อบรมและให้การบริการทางวิชาการ (วิรัช ต้นตระกูล, 2544 : 4)

จากหลักการ และเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษต)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจัดเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยมีขอบข่ายและภารกิจของงาน 12 ด้านคือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 6) ด้านการนิเทศการเรียนการสอน 7) ด้านการแนะแนวการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 9) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 10) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 11) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ 12) ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน ผู้วิจัยศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษาในองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงาน วิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และด้านการวิจัยพัฒนาภายในสถานศึกษา เป็นเรื่องที่ควรศึกษาอย่างยิ่งเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนา งานวิชาการของสถานศึกษา และพัฒนาบุคลากรใน โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษต) ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นข้อมูลในการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนา การศึกษาในระดับชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร) ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ประสิทธิภาพในการวางแผนงานวิชาการ
- 1.2 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร
- 1.3 ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน
- 1.4 ประสิทธิภาพในการนิเทศการศึกษา
- 1.5 ประสิทธิภาพในการวัดและประเมินผล
- 1.6 ประสิทธิภาพในการวิจัยและพัฒนา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 155 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (อ้างถึงใน ภาวีกา ธาราศิริสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน, 2556, หน้า 132)

ที่ประชากรจำนวน 150 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน แต่งงานวิจัยนี้มีประชากร 155 คน จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 113 คน
คัดเลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) มี 2 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1 เพศ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 ประสบการณ์ในการสอน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ต่ำกว่า 10 ปี
- 2) 10 – 20 ปี
- 3) 20 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4 แบ่งเป็น 6 ด้านดังนี้

3.2.1 ประสิทธิภาพในการวางแผนงานวิชาการ

3.2.2 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร

3.2.3 ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

3.2.4 ประสิทธิภาพในการนิเทศการศึกษา

3.2.5 ประสิทธิภาพในการวัดและประเมินผล

3.2.6 ประสิทธิภาพในการวิจัยและพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ
แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4 แบ่งเป็น 6 ด้าน จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย

ด้านที่ 1	ประสิทธิผลในการวางแผนงานวิชาการ	จำนวน	7	ข้อ
ด้านที่ 2	ประสิทธิผลในการบริหารจัดการหลักสูตร	จำนวน	12	ข้อ
ด้านที่ 3	ประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 4	ประสิทธิผลในการนิเทศการศึกษา	จำนวน	8	ข้อ
ด้านที่ 5	ประสิทธิผลในการวัดและประเมินผล	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 6	ประสิทธิผลในการวิจัยและพัฒนา	จำนวน	8	ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามเป็นปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 113 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส

3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การในการปฏิบัติงาน

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายนาม และโดยภาพรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตาม

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างจะใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

7. การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตถสารเกษตร) ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัยและพัฒนา

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตถสารเกษตร) ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตถสารเกษตร) ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(มัธยมวัดหัตถสารเกษตร)ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษา และลำดับสุดท้ายคือด้านการวิจัยและพัฒนา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโดยภาพรวมของการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้จัดดำเนินการทุกเรื่องนับตั้งแต่การวางแผนงานวิชาการ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผล และการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีผลการดำเนินงานปรากฏตามเป้าหมาย มีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตลอดทั้งมีการปรับปรุง และพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีการร่วมกัน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร และรับรู้เป็นแนวทางเดียวกัน นำมาปฏิบัติตลอดปีการศึกษา ในข้อค้นพบนี้ พิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ถือเป็นความสำคัญแรก ๆ ที่ได้รับจากแบบสอบถาม อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลถือเป็นความรับผิดชอบ ของผู้บริหาร และครู อาจารย์ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยตรงในโรงเรียน นอกจากนี้หากครูผู้สอน มีการพัฒนาให้มีคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี ได้แก่ การมีความรับผิดชอบ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่การจัดการเรียนการสอน การมีความอดทนและเสียสละในการจัดการเรียนการสอน มีความสามารถออกแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย การใช้ความรู้ความสามารถจากการฝึกอบรมหลักสูตร และการสอนมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การใฝ่ศึกษาค้นคว้า เรื่องการจัดการเรียนการสอน จากสื่อ และแหล่งวิชาการต่าง ๆ รวมถึงการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ก็จะส่งผลให้ครูมีความมั่นใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้สามารถ จัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และจะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเกิดประสิทธิผลสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสมร อมโร (เพตังติก) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการ ได้เสนอแนวคิดว่า ครูให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตร และการใช้หลักสูตร ให้ผู้ปกครองทราบต่อเนื่องรวดเร็ว และมีประสิทธิผลมากที่สุด รองลงมาคือ ครูให้ความสำคัญต่อการจัดครูเข้าสอนแทนครูที่ไม่สามารถปฏิบัติ

2. ราชการได้ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิผลมากที่สุด ผู้บริหาร ครู และนักเรียนให้ความสำคัญต่อการผลิตอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ได้เองสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด และให้ความสำคัญต่อการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด เมื่อสิ้นภาคเรียน และสิ้นปีการศึกษาอย่างมีระบบมากที่สุด ทั้งเห็นว่าควรจัดให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการ โรงเรียนที่ปังกกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตถสารเกษตร) ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และสมมติฐานข้อที่ 2 ตามลำดับ และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่ปังกกรวิทยาพัฒนา (มัธยมวัดหัตถสารเกษตร) ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสื่อสารในการปฏิบัติงาน อาทิ เช่น การประชุมคณะทำงาน และระหว่างผู้ปฏิบัติงานร่วมกับสมาชิกในการบริหารงานวิชาการมีความไว้วางใจเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากด้วยตระหนักถึงความสำเร็จของงานและโรงเรียน ว่าเป็นภาระความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนในโรงเรียน ทั้งนี้เพศชายและเพศหญิงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนกระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา กล่าวคือ บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยการพูด การแสดงความคิดเห็น ช่วยเหลือและให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน และลดช่องทาง และอุปสรรคในการทำงาน ส่งผลให้เกิดความก้าวหน้ากับโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติพร จิตตรี อโนทัย ประสานและสุภาพ เต็มรัตน์ (2557, 35) กล่าวไว้ว่า ผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัด ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และการวิจัยและพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยให้ความสำคัญกับงานวิชาการให้มากยิ่งขึ้น เช่น การระดมความคิดและร่วมวางแผนของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการมอบหมายงานแก่ครูที่นอกเหนือจากงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรให้เท่าที่จำเป็น จัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้บริหารเองควรมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาในแต่ละด้าน และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนซึ่งเป็นหลักสูตรที่อาจจะสะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมการศึกษาต่อ และสร้างฐานการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ ดังนั้นการให้ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมจึงย่อมจะทำให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุด เพราะผู้ปกครองและชุมชนย่อมรู้ถึงสภาพและความต้องการที่แท้จริงของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กองวิจัยทางการศึกษา. (2542). *สรุปผลการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของเด็กไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) จิตติพร จิตรี อโนทัย ประสานและสุภาพ เต็มรัตน์. (2557). ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารบัณฑิตศึกษาปีที่ 1 ฉบับที่ 55 ตุลาคม – ธันวาคม 2557. พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพาสต์ภัณฑ์.*
- พระสมร อมโร (เพ็งศักดิ์). (2552). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตคูสิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน. (2559). *การศึกษาอิสระ Independent Studies*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรภาพการพิมพ์ และสตูดิโอ จำกัด.
- มยุรี สมใจ. (2551). *การบริหารงานวิชาการสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติกลุ่มโรงเรียนปง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*

วิรัช ต้นตระกูล. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา
ของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-
2559. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิค.